

ADRODDIAD I'R:	Pwyllgor Trwyddedu
DYDDIAD:	4 Mawrth 2020
SWYDDOG ARWEINIOL:	Pennaeth Cynllunio, Gwarchod y Cyhoedd a Gwasanaethau Cefn Gwlad
SWYDDOG CYSWLLT:	Rheolwr Busnes Diogelu'r Cyhoedd trwyddedu@sirddinbych.gov.uk 01824 706066
TESTUN:	Y wybodaeth ddiweddaraf am waith yr Adain Drwyddedu yn 2019

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1 Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau am waith y Swyddogion Trwyddedu.

2. CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2.1 Mae'r adroddiad hwn yn darparu gwybodaeth ar waith mewn perthynas â swyddogaethau'r Adain Drwyddedu ac mae'n cynnwys trwyddedau a roddwyd, cwynion a cheisiadau gwasanaeth a dderbyniwyd a gweithgareddau eraill a gwblhawyd yn ystod 2019.

3. PŴER I WNEUD Y PENDERFYNIAD

- 3.1 Does dim angen penderfyniad.

4. GWYBODAETH GEFNDIR

- 4.1 Mae'r adroddiad wedi'i rannu'n ddwy brif ran, sef materion gweithredol a rheoli.

5. MATERION A CHANFYDDIADAU – MATERION GWEITHREDOL

5.1 Alcohol ac Adloniant

- 5.1.1 Ar hyn o bryd, mae 435 o safleoedd trwyddedig – 102 i yfed ar y safle; 120 i yfed oddi ar y safle; 213 i yfed ar ac oddi ar y safle – a 184 o sefydliadau lluniaeth hwyr y nos.

- 5.1.2 Roedd 32 o gwynion gan y cyhoedd mewn perthynas â safleoedd trwyddedig ac roedd y rhan fwyaf helaeth o'r rheini'n gysylltiedig â materion a oedd yn ymwneud â niwsans sŵn. Mae'r rhain wedi'u datrys trwy gydweithio â Swyddogion Iechyd yr Amgylchedd ac mae camau priodol wedi'u cymryd neu gyngor priodol wedi'i roi lle bo angen neu os ydynt yn parhau.

5.1.3 Mae cwynion eraill yn ymwneud ag ymddygiad gwrthgymdeithasol cyffredinol, gweithgareddau didrwydded a gwerthu i rai dan oed. Mae camau priodol yn neu wedi cael eu cymryd.

5.1.4 Yn ystod y flwyddyn, mae ceisiadau wedi bod ar gyfer:-

- 28 safle newydd
- 36 o drosglwyddiadau trwydded
- 30 o amrywiadau i amodau neu fanylion y drwydded
- 28 amrywiad i Oruchwyliwr Safle Dynodedig
- 374 o hysbysiadau digwyddiadau dros dro
- 61 trwydded bersonol newydd a 25 newid i fanylion trwydded bersonol

5.1.5 Mae wyth ymweliad ar y cyd wedi bod i safleoedd trwyddedig gyda phartneriaid – Heddlu Gogledd Cymru, Swyddogion Gorfodi ar Fewnfudo a thimau eraill Sir Ddinbych, fel Iechyd a Diogelwch, Diogelwch Bwyd a Safonau Masnach.

5.1.6 Mae Swyddogion Trwyddedu'n parhau i gyfarfod yn rheolaidd – o leiaf unwaith bob pythefnos – gyda chydweithwyr o Heddlu Gogledd Cymru i nodi ac ymdrin â materion sy'n dod i'r amlwg yn dilyn yr egwyddorion a nodwyd yn y Datganiad Polisi Trwyddedu e.e. Lefel 1 Ymgysylltu / Lefel 2 Cynlluniau Gweithredu.

5.2 Trwyddedu Cerbydau Hacni a Hurio Preifat.

5.2.1 Ar hyn o bryd mae:

- 280 Cerbyd Hacni
- 60 Cerbyd Hurio Preifat
- 15 Gweithredwr Cerbyd Hurio Preifat
- 30 Gyrrwr Cerbyd Hurio Preifat
- 305 Gyrrwr y ddau fath o gerbyd

5.2.2 Roedd 44 o gwynion yn ymwneud â thacsis yn ystod y flwyddyn, am faterion a oedd yn cynnwys cerbyd heb ei drwyddedu, parcio anghyfreithlon/cerbyd hurio preifat yn cynnig gwasanaeth ar y pryd, codi gormod o ffi, cam-drin a gyrru diofal. Mae swyddogion yn neu wedi cymryd camau priodol.

5.2.3 Proses weithredol i benderfynu ar geisiadau gyrrwr wedi symud i fod yn geisiadau ar-lein ar gyfer tystysgrifau DBS a gwiriadau ar-lein ar gyfer trwyddedau gyrru'r DVLA. Er bod rhai problemau'n dal i fod, mae'r broses hon yn gweithio'n dda ac yn galluogi'r ymgeisydd i fonitro'r cynnydd a rheoli eu data eu hunain.

5.2.4 Yn ystod y flwyddyn, mae 33 o bobl newydd wedi ymgeisio am drwydded i yrru cerbydau hurio preifat / cerbydau hacni. Tynnwyd dau gais yn ôl gan yr ymgeiswyr a gwrthodwyd pedwar cais, gyda dau o'r rheini'n arwain at apêl i Lys yr Ynadon; un yn llwyddiannus ac un yn aros am y canlyniad. Mewn perthynas â cheisiadau i adnewyddu, gwrthodwyd cais un gyrrwr. Yn ystod y flwyddyn, di-rymwyd trwydded un gyrrwr ac mae'n apêl ar fynd ar hyn o bryd.

5.2.5 Y tu hwnt i brofion cydymffurfio arferol ar gerbydau, cynhaliwyd gwiriadau arbennig ar 102 o gerbydau mewn amryw leoliadau – ysgolion, safleoedd taccis ac ar ochr y ffordd. O'r rheini, cafodd 16 (15%) hysbysiadau gwahardd dros dro hyd nes bod problemau, yn bennaf yn ymwneud â chyflwr corff y car neu lendid, yn cael eu cywiro.

5.2.6 Roedd gan swyddogion reswm i roi pwyntiau i dri gyrrwr dan y cynllun Pwyntiau Cosb; dau achos yn ymwneud â pharcio / stopio mewn safle taccis ac un am gyflwr cerbyd.

5.3 Gamblo, Gemau a Loteriau

5.3.1 Mae gwaith sylweddol wedi'i wneud i sicrhau cywirdeb cronfeydd data ar gyfer safleoedd sy'n gysylltiedig â gamblo. Ar hyn o bryd mae:

- 5 Canolfan Gemau i Oedolion
- 3 Canolfan Adloniant i Deuluoedd
- 13 Siop Betio
- 1 Trwydded Gemau Clwb
- 9 Trwydded Peiriant Clwb
- 9 Trwydded Gemau Canolfan Adloniant Ddidrwydded i Deuluoedd
- 7 Trwydded Safle Trwyddedig
- 120 o Loteriau Cofrestredig

5.3.2 Roedd tair cwyn ynglŷn â safleoedd gamblo trwyddedig, ond nid oedd angen unrhyw gamau pellach ar unrhyw un ohonynt.

5.3.3 Adolygwyd a chyhoeddwyd y Datganiad Polisi Gamblo ar 31 Ionawr 2019.

5.3.4 Rhoddodd cynrychiolwyr o'r Comisiwn Gamblo hyfforddiant pwrpasol i weithredu ar lawr gwlad i'r swyddogion, a alluogodd ymweliadau ar y cyd i rai safleoedd gamblo trwyddedig. Ar ben hynny, cynhaliodd y Swyddogion Trwyddedu nifer bach o archwiliadau yn profi a oedd safleoedd yn cydymffurfio â gwrthod mynediad i rai dan oed at beiriannau gemau.

5.4 Masnachu ar y Stryd

5.4.1 Roedd tri chais i fasnachu ar y stryd ac ni chafwyd unrhyw gwynion.

5.4.2 Cynghorir yr Aelodau y bydd yr arfer ar hyn o bryd ar gyfer unrhyw geisiadau newydd yn parhau nes mae polisi wedi'i bennu a'i gymeradwyo trwy'r pwyllgor hwn. Bydd felly yn cael ei ddrafftio a'i gyflwyno gan swyddogion maes o law.

5.5 Casgliadau Elusennau

5.5.1 Bu:

- 23 o drwyddedau ar gyfer casgliadau o dŷ i dŷ
- 25 o drwyddedau ar gyfer casgliadau stryd.

5.5.2 Nid oedd unrhyw gwynion mewn perthynas â chasgliadau stryd i elusennau a oedd yn cael eu rheoleiddio.

5.6 Metel Sgrap

5.6.1 Derbyniwyd ceisiadau ar gyfer:

- 2 Safle Metel Sgrap Trwyddedig
- 4 Casglwr Metel Sgrap Trwyddedig

5.6.2 Ni fu unrhyw gwynion mewn perthynas â materion metel sgrap.

5.7 Ceisiadau Gwasanaeth / Rhyddid Gwybodaeth

5.7.1 Yn ystod y flwyddyn, bu:

- 67 o geisiadau gwasanaeth ar draws yr ystod o swyddogaethau sy'n cael eu cyflawni gan y Tîm Trwyddedu lle'r oedd cais am wybodaeth neu gyngor ac ati a hynny wedi'i ddarparu, a
- 30 o geisiadau Rhyddid Gwybodaeth, yn ymwneud ag ystod o faterion, a oedd wedi cael ymateb priodol.

5.8 Canlyniadau Cyffredinol y Llwyth Gwaith

5.8.1 Yn ystod y flwyddyn, bu:

- 180 o archwiliadau, yn bennaf ynghlwm â cherbydau a safleoedd trwyddedig, a
- 2264 o gamau gweithredu. Mae'r swyddogion yn nodi nad yw camau gweithredu o reidrwydd yn gysylltiedig ag archwiliadau ond maent yn cynnwys rhyngweithio gyda busnesau a'r cyhoedd fel arall, e.e. galwadau ffôn, llythyrau, hysbysiadau, ac ati.

5.9 Cyfathrebu

5.9.1 Mae Swyddogion Trwyddedu'n parhau i gyhoeddi newyddlenni bob hyn a hyn i'r diwydiant tacsis lleol.

5.9.2 Bu gwaith yn y cyfryngau trwy gyhoeddi negeseuon i hyrwyddo menter y Rhuban Gwyn, negeseuon tacsis diogel a rhai cyffredinol trwy wythnos genedlaethol trwyddedu.

5.9.3 Mae nifer o negeseuon o anogaeth wedi bod ar y cyfrifon cyfryngau cymdeithasol drwy gydol y flwyddyn.

6. **MATERION RHEOLI**

6.1 Polisiau

6.1.1 Mae nifer o bolisiau wedi'u diwygio yn ystod 2019 ac mae'r gwaith hwn yn dal ar fynd. Mae'r Swyddogion wedi drafftio cynllun gwaith diwygiedig i'r dyfodol a byddant yn parhau i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau am hynny ym mhob un o gyfarfodydd y pwyllgor.

6.2 Ffioedd

6.2.1 Ar adeg llunio'r adroddiad, mae'r ffioedd a'r taliadau i weinyddu'r gyfundrefn trwyddedu tacsis mewn cyfnod ymgynghori gyda golwg ar gyflwyno ffioedd newydd o 1 Ebrill 2020 ymlaen.

6.3 Cwynion yn erbyn y gwasanaeth

6.3.1 Nid wnaed unrhyw gwynion ffurfiol yn erbyn y gwasanaeth yn 2019.

6.4 Ystyriaethau Ychwanegol at y Dyfodol ar y Llwyth Gwaith

6.4.1 Mae Deddf Iechyd y Cyhoedd (Isafswm Pris Alcohol) (Cymru) 2018 yn cyflwyno isafswm pris ar gyfer alcohol a gallai effeithio ar argaeledd alcohol rhad mewn archfarchnadoedd a siopau trwydded oddi ar y safle. Daw'r ddeddfwriaeth i rym ar 2 Mawrth 2020 a bydd archwiliadau'n cael eu cynnal yn ystod y misoedd wedyn i sicrhau cydymffurfiaeth.

6.4.2 Mewn partneriaeth â Heddlu Gogledd Cymru, mae Sir Ddinbych yn arwain ar gyflwyno menter "Braf Bob Nos" yn yr ardal. Yn 2020, bydd gwaith yn canolbwyntio ar godi ymwybyddiaeth ac ennyn cefnogaeth i'r cynllun a'i gyflwyno ar draws Sir Ddinbych ar ôl y lansiad ym mis Mawrth 2021.

6.4.2 Yn dilyn ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar "Wella Trafnidiaeth Gyhoeddus", mae mwy o waith yn cael ei wneud i ystyried y sylwadau a'r gyfundrefn trwyddedu tacsis yng Nghymru yn y dyfodol. Bydd swyddogion yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau yn unol â hynny fel y bydd ar gael.

6.4.3 Bydd yr Aelodau'n ymwybodol o nod Llywodraeth Cymru o gael fflyd o fysiau a thacsis/cerbydau hurio preifat nad yw'n gollwng allyriadau erbyn 2028. Rhagwelir y gallai Trwyddedu fod yn rhan o'r weledigaeth hon trwy brosesau trwyddedu tacsis. Efallai y bydd yr Aelodau a swyddogion am ddechrau nodi pa fentrau allai annog deiliaid trwyddedau lleol er mwyn gallu cyrraedd y nod.

6.4.4 Mae swyddogion yn edrych ar gyfleoedd eraill i alluogi proses mwy effeithlon i ymgeiswyr ar gyfer yr amrywiaeth o drwyddedau sy'n cael eu rhoi. Mae hyn yn cynnwys datblygu mwy ar gronfa ddata er mwyn caniatáu cofrestru cyhoeddus a cheisiadau ar-lein a'r potensial i gyflwyno "Prawf Gwybodaeth" electronig ar gyfer ymgeiswyr newydd i fod yn yrwyr tacsis.

6.4.5 Mae swyddogion yn trefnu digwyddiad hyfforddi i Aelodau'r Pwyllgor tua diwedd y flwyddyn. Ar ben hynny, i gefnogi'r Aelodau i ddatblygu, gall y swyddogion fodloni unrhyw gais gan unrhyw Aelod o'r Pwyllgor sydd â diddordeb mewn dilyn Swyddogion wrth iddynt gyflawni eu dyletswyddau.

7. **ARGYMHELLION**

7.1 Bod y Pwyllgor yn:

- a. nodi'r adroddiad gweithgarwch ar gyfer eleni, a
- b. nodi a gwneud sylwadau ar gynnwys yr adroddiad hwn.